

10 TIPS FÖR SNYGGARE RESEBILDER

Skjut inte mitt i prick, använd benen och var ingen paparazzi. Vagabonds fotograf Pernilla Sjöholm delar med sig av sina tio bästa fototips.

PERNILLA SJÖHOLM är en av Vagabonds fasta frilansfotografer. Hon har rest världen över med sitt stativ och sin kamera, en Canon EOS 5D. På resa i Nya Zeeland insåg hon det värdefulla i att kunna kombinera sina bilder med egna texter. Väl hemma igen utbildade hon sig till journalist – fast att fota ligger henne ändå klart närmast om hjärtat.

Hur fastnade du för att fotografera?

– Jag hade letat efter ett sätt att uttrycka mig på och när jag sökte till gymnasiet valde jag en medieinriktning. Det var då jag började fota. Efter skolan, jobbade jag 3,5 år som fotoassistent, vilket också var som en slags utbildning.

Kan alla lära sig att fota?

– Absolut, men det krävs tålmod och man måste vara beredd på att utveckla sitt bildseende. Det är även bra att vara en problemlösare för att lyckas få de bilder man vill ha.

Blir man någonsin fullärd som fotograf?

– Nej, det finns alltid nytt att lära. Utmaningar är något jag

ofta söker. Jag har nyligen tagit ett dykcertifikat och skulle vilja lära mig att ta undervattensbilder. Livet under vattnet är så otroligt häftigt.

Vad skulle din drömbild vara?

– Att fota tigrar i Indien, som Tobias (Vagabonds chefredaktör, reds.anm.) precis gjorde, eller andra vilda djur. Jag tycker att själva mötet är oerhört fascinerande, vare sig det är med människor eller djur.

Och det bästa fotominnet?

– Svår fråga. Det mest udda var i alla fall i Nya Zeeland när jag kom för nära inpå ett sjölejon som jag trodde var en säl. Hon låg halvt nedgrävd i sanden och jag gick närmare och närmare. Hon blev irriterad, reste sig upp ur sanden och attackerade. Jag bara tog stativet och kutade allt vad jag kunde. Så då fick jag lära mig den hårda vägen att alltid hålla avstånd till och visa respekt för vilda djur.

PERNILLA SJÖHOLM

Ålder: 30. **Familj:** Sambo. **Yrke:** fotograf och journalist. **Bor:** Uppsala.

1. Genom att ställa in lång exponeringstid kan man skapa känslan av vatten i rörelse. Bilden är tagen vid Milford Track, Nya Zeeland.

3. Vår värld är full av linjer och vackra mönster, som här på ett enkelt bananblad i Indien. Använd naturens egen komposition för att skapa ordning i dina bilder.

1. UTNYTTJA KAMERANS FUNKTIONER. Koppla från autoinställningen och experimentera med bländaren och slutaren. Det är enklare än vad du tror att påverka skärpedjupet med bländaren eller förvandla rytande forsar till fluffigt vatten med hjälp av långa exponeringstider. Läs på i manualen om du känner dig osäker.

2. BLI MEDVETEN OM BRÄNNVIDDEN. Olika brännvidder förändrar perspektiven. Vidvinkel (cirka 14-35 mm) drar ut avstånden medan teleobjektivet (cirka 58-1200 mm) trycker ihop. I resekatlogerna är ofta hotellrummet fotograferat med vidvinkel så att det ser större ut och avståndet till havet med tele så att det ser mindre ut. Använd benen i stället för att zooma om du inte vill förvränga omvärlden.

3. KOMPONERA VID FOTOTILFÄLLET. Komposition handlar om att renodla, förtydliga och förenkla. Skapa din personliga bild av resmålet genom att »städas» bort allt oviktigt så att just ditt motiv träder fram. Vår omvärld är full av linjer, använd dem för att skapa ordning i dina bilder.

4. GYLLENE SNITTET. Det är skillnad mellan att vara jägare och fotograf. Medan jägaren skjuter mitt i prick så bör man som fotograf undvika just mitten. Flytta i stället ut huvudmotivet i något av de fyra hörnen (så kallade gyllene snitten) för att få en mer spännande komposition.

5. DJUP I BILDEN. En bild saknar naturligt djup och det är därför viktigt att du komponerar bilden så att den upplevs som tredimensionell.

Arbeta med linjer som leder blicken in i bilden. Diagonaler är ofta ett säkert kort, kanske en stig eller en bro.

Jobba med olika skikt i bilden. Förgrund, mellanplan och bakgrund. Om du använder dig av ett vidvinkelobjektiv så är det särskilt viktigt att placera någonting nära kameran i förgrunden, annars blir bilden platt.

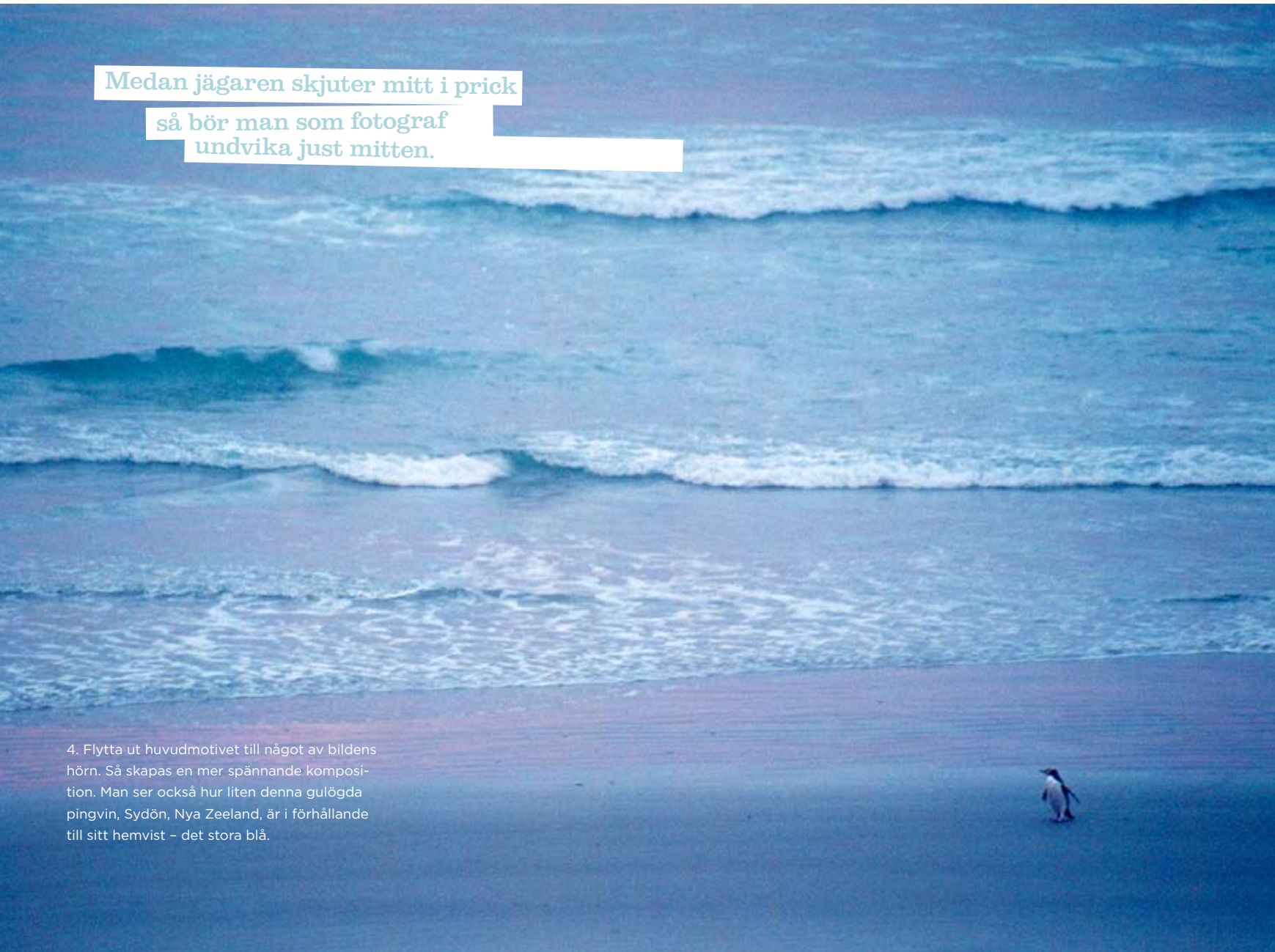
5. Skärpan ligger på den lilla fisken alldeles nära kameran. Genom att även ta med de som vandrar längs stranden i bakgrunden ger man djup till bilden. Vattenlinjen leder blicken in i bilden.

Medan jägaren skjuter mitt i prick

så bör man som fotograf undvika just mitten.

4. Flytta ut huvudmotivet till något av bildens hörn. Så skapas en mer spännande komposition. Man ser också hur liten denna gulögda pingvin, Sydön, Nya Zeeland, är i förhållande till sitt hemvist – det stora blå.

7. Solen har just gått ned och ljuset är mjukt och blåaktigt över Zanzibar, Tanzania. Hade bilden tagits bara en timme tidigare hade känslan i bilden blivit en helt annan och kontrasterna hårdare.

6 Eftersom barn är korta fotar vi dem ofta ovanifrån. Prova att gå ned på knä och hitta en annan vinkel. De här tre bor vid Orinocofloden, Venezuela.

6. FÅGEL-, NORMAL- ELLER GRODPERSPEKTIV. Tänk på att motivet kanske blir ännu bättre om du fotograferar det under- eller ovanifrån. Fågelperspektivet får motivet att se litet ut och grodperspektivet förstärker makt. Det vanligaste misstaget vi gör är att fotografera barn ovanifrån. Gå i stället ned på knä och fånga dem från deras egen nivå.

Bli medveten om ljusets karaktär och riktning, vilket oftast påverkar bildens stämning mest.

7 LJUSET. En resefotograf får inte vara bekväm. De bästa bilderna fångas i gryning och skymning. Blå timmen, timmen före soluppgång och efter solnedgång, är ljuset mjukt och blåaktigt. Använd gärna stativ eller se till att kameran vilar stabilt på till exempel en sten eller ett bord. Bli även medveten om ljusets karaktär och riktning, vilket oftast påverkar bildens stämning mest.

8 PORTRÄTT. Glöm inte att mötet är den största upplevelsen. Undvik därför paparazzibilder och sök i stället kontakt med den person du önskar fotografera. Våga gå nära, samtala, gestikulera och intressera dig för vad han eller hon gör. Bilderna blir ofta långt bättre och minnet av mötet likaså.

8. Våga ta kontakt! Denna försäljerska på en strand i Indien hade inget emot att vara med på bild.

6+8. Mötet är den största upplevelsen, och bara genom att gå ned på knä kom Pernilla mycket närmare denna masaflicka.

Jobba dig fram till bästa vinkeln och vänta gärna en stund – vem vet vad som kan vandra in i din komposition.

10. Ett motiv kan betraktas från olika håll – glöm inte det när du har kameran i hand. Den här elefanten i Tarangire nationalpark, Tanzania, är kanske som snyggast bakifrån?

9. **TRISS I BILDER.** Variera mellan översiktsbild, porträtt och detaljer. Som betraktare behöver man variation. Tänk på dramaturgin i en film – vi tröttnar om ingenting händer och därför berättar man med hjälp av olika utsnitt.

9. Fiskare drar upp sina nät, Goa, Indien. Genom att blanda närbilder med översiktsbilder får vi en tydligare känsla av att vara på plats.

10. **TÅLAMOD ÄR EN BRA EGENSKAP.** Lämna inte ett bra motiv efter bara ett knäpp. Jobba dig fram till bästa vinkeln och vänta gärna en stund – vem vet vad som kan vandra in i din komposition.